

Карл ЧЕРНІ

Carl (Karl) Czerny
(1791 – 1857)

Австрійський композитор чеського походження. До десяти років не говорив німецькою. Його батько Вацлав Черні – відомий педагог і високоосвічений музикант – більше приділяв уваги саме музичному вихованню дитини. Карлу ще не виповнилося й 9 років, коли він почав публічні виступи. У 1800 р. **Бетховен**, почувши гру хлопчика, запропонував йому стати своїм учнем. Черні займався також у

І. Н. Гуммеля

та

М. Клементі

Бетховен довірив Черні перше виконання у Відні свого Третього фортепіанного концерту. Незважаючи на таке визнання його таланту, Черні незабаром припинив концертні виступи і після 1815 цілком присвятив себе педагогіці та композиції. Як педагог він не мав собі рівних. Серед знаменитих віртуозів першої половини 19 ст. важко знайти піаніста, який не пройшов би школу Черні. Найбільш відомим з учнів Черні був **Ф. Ліст**.

Найцінніше в його композиторському доробку – педагогічні твори. Черні писав майже у всіх музичних жанрах: він – автор мес, реквіємів, симфоній, концертів, камерних творів, романсів і безлічі концертних фортепіанних п'єс. Загальне число його опусів наближується до тисячі, причому багато опусів містять до півсотні і більше окремих номерів. Він написав також підручник композиції "Повне теоретико-практичне вчення про композиції" (1849), "Нарис історії музики" (1851), мемуари. Хоча переважна частина цієї величезної спадщини залишилася без широкої уваги, такі прояви педагогічного генія Черні, як "Щоденні вправи" (ор. 337), "Велика фортепіанна школа" (ор. 500), "Школа швидкості" (ор. 299), "Мистецтво швидкості пальців" (ор. 740), назавжди залишаться безцінним матеріалом для піаністів і фортепіанних педагогів, показуючи шляхи вирішення

технічних проблем, які постають в процесі навчання.

Після 1850 здоров'я Черні погіршився, але він не припиняв свою музичну діяльність аж до самої смерті.

